

PRÒLEG

Editem en aquest volum la major part de les comunicacions que foren presentades a la II REUNIÓ D'ECONOMIA ANTIGA DE LA PENÍNSULA IBÈRICA que tingué lloc a Barcelona els dies 20-22 de març de 1982, com a X Symposium de Prehistòria i Arqueologia, organitzat per l'Institut d'Arqueologia de la Universitat de Barcelona.

No és presentada la totalitat de les comunicacions, ja, que per raons diverses, la publicació s'ha retardat, i alguns autors han publicat els seus textos en altres revistes o miscel·lànies.

Aquesta segona reunió tingué uns precedents, als quals cal que ens referim.

L'any 1968 es celebrà a la Universitat de València la I Reunió d'Història de l'Economia Antiga a la Península Ibèrica, convocada per la càtedra d'Arqueologia i el laboratori d'Arqueologia, tot, aleshores, sota la nostra direcció. Es tractava d'una iniciativa que volia cobrir, per primera vegada, un camp verge. Vivíem sota la pressió del fenomen de l'estudi de la història econòmica, que promocionada per l'il·lustre professor Vicens Vives, i per la seva escola, des de Barcelona, havia obert una via nova en els estudis de la història peninsular. Arqueòlegs i historiadors del món antic, fins aleshores, n'havien viscut al marge. El moviment era prou important perquè volguéssim, també, incorporar-nos a les noves tendències, malgrat les limitacions inevitables que —donat el nostre tema— hauríem de trobar.

Com que es tractava d'un primer assaig, problemàtic, la reunió fou organitzada a base de ponències, determinades per endavant, malgrat que també acceptàrem comunicacions lliures. Hi hagué, a continuació, un debat obert.

En aquest paper de pioners, jugàvem pràcticament sols. Observem que no s'havia organitzat una reunió equivalent a cap dels altres països d'Europa —teòricament capdavanters—.

D'aquest esforç en sorgiren tres publicacions —fet que no és normal en una reunió d'aquesta mena:

1. Les ponències encarregades prèviament, i que s'editaren abans de la reunió, de manera que poguessin ser llegides i discutides. Fou el volum titulat ESTUDIOS DE ECONOMÍA ANTIGUA DE LA PENÍNSULA IBÉRICA (Ed. Vicens Vives, Barcelona 1968).

2. Les comunicacions lliures, que sota el títol de COMUNICACIONES A LA I REUNIÓN DE HISTORIA DE LA ECONOMÍA ANTIGUA DE LA PENÍNSULA IBÉRICA constituí el vol. 5 dels «Papeles del Laboratorio de Arqueología de Valencia» (Univ. de Valencia 1968).

3. Els textos de les discussions, presos per magnetòfon, i transcrits —previa revisió— a «ACTAS DE LA I REUNIÓN DE HISTORIA DE LA ECONOMÍA ANTIGUA DE LA PENÍNSULA IBÉRICA» (Anales de la Universidad de Valencia, 1971).

Com a «inventor» o promotor d'aquesta aventura, potser podria dir que els resultats reals foren més aviat incerts. Es demostrà que tots els nostres col·legues eren conscients que calia cobrir aquest buit i que calia cobrir-lo amb urgència. Però també que no tothom tenia una idea clara de que volia dir «història econòmica», ni una formació suficient per a resoldre-ho. Potser convindrà que confessi —per tal de fer comprendre la situació— que jo vaig proposar a algun dels destacats deixebles de Vicens Vives, i per tant del camp de la història moderna, que fessin el favor de col·laborar, en el sentit que ens poguessin ajudar, sota la pregunta: «què creieu que podem fer els que treballem en història antiga?». I cap dels al·ludits es decidiren, espantats davant de la misèria documental dins de la que nosaltres, necessàriament, ens hem de moure.

Que consti, per tal d'ajudar a redimir, si cal, les nostres limitacions. En aquesta segona reunió optàrem per una metodologia diferent. Res de ponències encarregades. Funcionà sobre comunicacions lliures. El resultat el teniu en aquest volum —sense oblidar, com ja hem dit, les que han estat publicades abans.

Potser no hem avançat gaire del primer (1969) a aquest segon (1982). Potser caldrà encara alguns anys més per veure si hem fet un pas endavant, que no serà fàcil.

M. TARRADELL